

26

ಹೊನ ಶ್ರೀಅಯ್ ಭಾಗ್ನೋಜ್ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಾತ

ತಪಸ್ಯಾ ಸಹಾ

1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನು ಕೊರ್ಪೂತ್ತಾದ ಸೇಂಟ್ ಮೇರಿಸ್ ಕಾನ್ಸೆಪ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದನ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಿ ನಂದಿಯವರು ನಮಗೆ ಭೂಗೋಳ ಶಾಸಕ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನಿಡ್ದರು. ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು “ಟಿಚರ್ಸ್” ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಿ ನಂದಿಯವರು ನಮಗೆ ಭೂಗೋಳ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಅವಧಿಯ ಪಾಠದಲ್ಲದ್ದೇ, ನಾಕೆ ಬಿಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು.

ప్రతి వార నకాలే బిడిసలు నమగే ఒందు పారద అవధి ఏసలాగితు. ఆ దిన నావేల్లరూ నకాలే బిడిసలు సిద్ధరాగి, నమ్మి పాటి జీలదింద డ్రాయింగ్ బుక్, అప్పస్, ప్రైవీల్ మత్తు రబ్బరోగళన్న హూరతేగిదెవు. (ఆ దినగళల్లి యావుదే సలకచెంగళ సహాయ ఇల్లదే, ముక్కతస్తదల్లి (ష్టో హ్యాండ్) నకాలేగళన్న బిడిసువుదు కడ్డాయవాగితు).

ତାଣଠି ଟେଇକରୋ ଅପର ପାରଦ ଅପଦିଗଳନ୍ମୁ ମଞ୍ଜଳ ଯାଵାଗଲୁ
ଏଦୁରୁ ମୋଦୁତୀଧରୁ. ଅପର ହେଲୁତୀଧ ପ୍ରପଂଚଦ ଲେଜେନ
କଥେଗଲୁ, ବାପୋ ସ୍କିର୍କଗଳନ୍ମୁ ନମ୍ବୁ ତରଗତିଯ ମେଜିଗେ ତମୁ,
ଅଦନ୍ମୁ ଅପର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଦିଶିଦ ବଗୀ, ବହୁମାନବାଗି ଅପର
କୋଦୁତୀଧ ତାମୁଦ ବିଂଦ ହୈଁ ନାହୁ, ନନ୍ଦ ନେନପିନାଲ୍ଲ ଅଜ୍ଞାଯଦେ
ଖାଲିଦିବେ.

ಈ ದಿನ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪೂರ್ಚಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ತರಗಿಗೆ ಒಂದ ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್, ಅವಧಿಯ ಆರಂಭದ ಗೊಬ್ಬಗಡಲಗಳೇಲ್ಲ ತಣ್ಣಾದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವೆ ನಡಣಯುತ್ತಿದ್ದ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಾರತದ ವಾಯುವ್ಯ ಗಡಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಶೀರದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧ ನಡಣಯಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಪಾಕಾನ್ದಿ ವಿವಾಹಗಳೇನಾದರೂ ಬಾಂಜ್ ಹಾಕಲು ಬಂದರೆ, ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಇರುವ ಗೊತ್ತಾಗಂತೆ, ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಕ್ಕ ಮನೆಯ ಕಳಕಿ ಗಾಬುಗಳಿಗೆ ದಿನಪತ್ತಿಯೆ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಹಜ್ಜಿದ್ದು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದೈತ್ಯ (ಮನಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲುಗೊಳಿಸುವುದು) ಮತ್ತು ಕಪೂರ್ಗಳ ಪರಿಚಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂದು ನಮ್ಮ ಟೀಚರ್ ನಾವೆಂದೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದಂತಹ ಬಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಲು ತೊಡಗಿದರು. ಅಟ್ಲಾಸ್ ಹೊರತೆಗೆದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ನಡುವಿನ ಗಡಿರೇಖೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ತೆರೆಯಲು ಹೇಳಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದ ಗಡಿ ರೇಖೆಯ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೇರಿದರು.

ఆ ప్రదేశద భోగులోకా లక్ష్మణగళన్న అవరు వివరిసుతీరువాగ, నన్న కెళుముందే అల్లి నడెయుతిద్ద యుద్ధద చిత్త మూడజొడగితు.

ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ನನಗೆ, ನಾನು ದೂರದಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಕುಶಿತು, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಕೇಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಅಂಶ ಮರೆತು ಹೋಗಿ, ನಾನೇ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿನೇನೋ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸತ್ತೊಡಗಿತು.

ಅಮೇಲೆ ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಟ್ಟರು. ಅದು ನಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. “ಗಡಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ” ಎಂದು ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರು. “ನಿಮಗೆ ಏನು ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೇರೋ ಆದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್, “ಪತ್ರ ಬರೆಯುವಾಗ, ಇದೀಗ ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ. ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಂಬಾ ಚಳ್ಳಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು, ತಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ, ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯಿ ಪಾತ್ರಿಂದ ದೂರವಾಗಿ, ಆ ಹಿಮಾವೃತ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಿ,” ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ತ ಬರೆಯಲು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೇವು. ‘ಪ್ರೀತಿಯ ಸೈನಿಕ ಅಣ್ಣಿ’ ಎಂದು ನನ್ನ ಪತ್ತರು ಒಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗಿದ್ದು ನನಗೆ ನೇನಪಿದೆ.

ಪತ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕೆಲವು ಸಾಪ್ತಾಹಿಕಗಳನ್ನು ಹೂಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ‘ಇಲ್ಲಸ್ಟ್ರೇಟ್ ವೀಕ್ಟ್’ಯ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಶಾಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ನೆನಷಿದೆ ನನಗೆ.

ಶಾಂತಿ ಹೇಗೆ ಆ ಅವಧಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿದ ಬೋಧನೆ ಉದ್ದೇಶ ಏನೇ ಇರುವುದು, ಆದರೆ ಆ ಅವಧಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರು ‘ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಬಂಧ’ಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

“మానవ భూగోళాల లాస్ట్ డిల్యూజన్ ఇతిలభి జంబిల్ బార్కుల్చిల్ వ ఒండు ప్రదీపిలద సంబంధాత్మక పరికల్పనల్లోను, ఒండు ప్రదీపిలచన్ను కేటి నొఱపులాగుతుందే ఎంబుదర జీతిల్, మానవ భూగోళాల లాస్ట్ డిల్యూజన్ కేఱుల్చిల్ వ సమాజద పాతుడ బగ్గెని లాపిల్ సంపాదియాగిదే...”

- ಡೇವಿಡ್ ಹಾರ್ವೆ

నాను ఇడీ జీవనభూగోళ శాసవన్ను అద్భుతమిది. ఇందిగూ ఈ విషయిద బగ్గె నన్న ఆస్కే ఎంపు కుందిలి.

ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାମ୍ବନ୍ଦୁ କୁରିତୁ: ଶ୍ରୀମତି ଶାରାତି ନଂଦିଯାପାର ଜଗନ୍ନାଥ କଂଠପାର. ବିଦେଶରେ ଲୋକଙ୍କରିବା ବ୍ୟାପାରରେ ମାତ୍ରିଦ ଅପର ହେତି, ଏବାନ୍ତେଇ ମହାଦୟାମ୍ବନ୍ଦୁଙ୍କ ସଂଦର୍ଭରେ ଲୋକଙ୍କରି କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵିଷଣକିଛିଦ୍ଧରୁ. ଜଗନ୍ନାଥ ହଳପଦେ ଦ୍ୱାରାନ୍ତିର ଅପରୁ, କୁଳନ୍ତିର କୁଳବୀତ୍ୱାତ୍ମାଦ ଯୋଗିଳିଗରଙ୍କୁ ନାହିଁ ଆଲୀଯ ବିଜ୍ଞାନରେ ମାତ୍ରିଦ ଅପର ହେତିରେ ମହାଦୟାମ୍ବନ୍ଦୁ ଏବାନ୍ତେଇ ମହାଦୟାମ୍ବନ୍ଦୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵିଷଣକିଛିଦ୍ଧରୁ.

ತಪತ್ಯ ಪರ್ಕ, ಮೂಲ್ಯ ಕೋರ್ ಸಿಎಂ, ಅಜ್ಞಾನ ಪ್ರೇಣಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಇವರನ್ನು ನಂಪತ್ಕಿಂಸಬಹುದಾದ ವಿಳಾಸ:
tapasya@azimpremjifoundation.org